

Szőke Sámuel vármegyei fiskális templomújitási segélyfolyamodványa (1820)

**Egy református eklézsia gyakran folyamodott építkezési támogatásért a nagyobb közön-
séghez. A XIX. századi Arad vármegye középszintű közigazgatásában bár kisszámú hel-
vét hitű tisztviselő vett részt, 1820-ban Szőke Sámuel fiskális aradi lakosként terjesztett
segélykérő levelet a tiszántúli püspökség közgyűlése elé, melytől a gyoroki anyaegyház-
község templomújitásra szánt anyagi erőforrásainak gyarapítását remélte. Ebben, mint
a megyei kálvinista élet lelkes formálója megragadta az alkalmat az aradi református val-
lásgyakorlás helyzetének árnyalására,¹ kezességét fejezte ki a földbirtokos támogatásá-
nak bővebb kieszközlése végett és a gyűjtés széleskörű kihirdetését kérte.²**

Feő Tiszteletü Consistorium!

Ezen also, 's Magyar Országnek szinte végső varóságának, t[udni]. i[llick]. Aradnak környékén,
az itt már számosabban meg telepedett Reformata Vallást követő Jámbor Hivék számára, sem
Aradonn bent, sem pedig a közel fekvő Hellységekben alkalmas, 's az Isteni szolgálathoz
kívántato Templom nem lévén mind eddig, minthogy a Bihar Vármegye Határán lévő Agya,
F[ekete]. Gyarmat, 's Erdőhegyi Ecclesiák Arad Városáról valo Távol létek miatt, az Arad körül
lévő Hivek közül arra szándékoznánk: hogy mivel a Gyorokon levő Ecclesia eppén a
Centrumban volna, 's mostan itt köztünk lévő Predicator Tiszt[eletes] Czapfalvy János Urnak
mint az Isteni Tíztelet kí szolgáltatásában kí mutatott jeles Tehetségeivel, mind pedig az
Catholicus Atya fiaknak is szeretetét, 's Tízteletét gerjesztő moralis Characterével tökéletesen
meg elégedve lennénk, a Gyoroki Ecclesiában mostan levő Templomunkat, 's Ecclesiánkat egy
kevesse alkalmasabb tágasabb, és díszesebb állapotba helyheztessük.

Ezen Tzélra nézve Baró Forray Eő Nagyságavál, a kí Gyorok M[ező]Varosságának mostani
Birtokosa, a Templom fundussának tagasabb, 's alkalmasabb Hellyen leendő kí adásáról már

¹ BÍRÓ Endre: Nemesi részvétel a reformkori Arad vármegye kálvinista egyházi életében. In: *Protestáns kultúrré-
giók, kultúrvidékek, kultúrszigetek a 17-19. században*. Szerk: Hegyi Ádám. Szeged: Szeged Humanities Press,
2024 (megjelenés alatt).

² Tiszántúli Református Egyházkerület Levéltára, I.1.b.64. 1411. 7.

értekeztem, 's Eő Nagysága olly kegyes volt: hogy nem tsak egy fundust, a mellyet mí ezen Tzélra kí néztünk, meg ígért, sőt azt is fogadta: hogy az épületre matérialekkel is fog segítségél lenni, melly Igeréteknek telyesítéséről már én fogok Eő Nagysagánál eszköz lenni. Tsak az volna tehát hatrá, a melly ugyan a leg nagyobb: hogy az épületre kívántato költségekről gondoskodjunk, mínthogy e Tzélra nézve tellyes reménységünk volna: hogy a közelebb lévő Vármegyekben helyheztetett nagyobb Reformata Communitások kevés summákkal ezen szegény Ecclesíanak segedelmet nyujtvánn készek volnának, jonak találtuk azokat erre végre provocalni, 's egy kís Collectát rendelni, 's eszközölni, mellynek meg engedéséért, már a Gyorokí kís Ecclesia folyamodását is az illető Hellyen, mínt értettem meg tette. A mídön tehát folyamodásnak, 's jó szandéknak elő mozdítását, el határozását, 's kívánt síkerének eszközlését, annak fogadásával: hogy mí is e jo, 's szent Tzélra Tehetségünk szerént hozzá járulni fogunk, a Feő Tiszteletű Consistoriúmnál alázatosan kérném, kegyességebbe ajánlva mélly tisztelettel maradok. Ménesiben Aprílís 10^{ikén} 1820.

Feő Tiszteletű Consistoriúmnak

alazáns szolgája
Szőke Samuel per Te[kinte]tes
Arad vármegye nlfiscalissá